

Charlotta Tinghammar
HR-strateg
040-675 30 63
charlotta.tinghammar@skane.se

YTTRANDE

Datum 2016-06-02
Dnr 1601547

1 (3)

Remiss Hälsövaxling för aktivare rehabilitering

Region Skåne har beretts möjlighet att lämna synpunkter på promemorian Hälsövaxling för aktivare rehabilitering och omställning på arbetsplatser (Ds 2016:8).

Sammanfattning

Region Skåne avstyrker förslaget med en särskild sjukförsäkringsavgift. Region Skåne bedömer att det för att minska sjukfrånvaron krävs ett helhetsgrepp utifrån arbetsgivarens, vårdgivarnas, individens, försäkringskassans och arbetsmarknadsmyndigheternas gemensamma ansvar och samverkan. Det gemensamma ansvaret och samverkan mellan berörda parter behöver ytterligare förstärkas och utvecklas.

Region Skåne är av den uppfattningen att det inom verksamheten redan finns starka drivkrafter, ett systematiskt arbetsmiljöarbete och framtagna handlingsplaner för en hälsofrämjande arbetsplats och att sänka sjukfrånvaron. Kostnadsökningar och en ökad administration minskar resurserna för såväl kärnverksamhet som för det arbete med aktivare rehabilitering som redan pågår.

Generellt

Sjukfrånvaron i Sverige har historiskt sett fluktuerat. Sjukfrånvarons kraftiga upp- och nedgångar har inte primärt förklarats av motsvarande upp- och nedgångar i hälsa och arbetsmiljö¹. Region Skåne anser att för att minska sjukfrånvaron krävs ett helhetsgrepp vilket med såväl arbetsgivarens, vårdgivarnas, individens, försäkringskassans och

¹ Socialförsäkringsrapport 2014:7

arbetsmarknadsmyndigheternas gemensamma ansvar och samverkan. Detta avspeglas i det övergripande arbete som redan pågår inom en rad områden.

- Arbete inom vården med fokus på t ex rehabiliteringskoordinatorer, utbildningar, psykisk ohälsa.
- Försäkringskassans ändrade arbetssätt inkluderat i initial behovsbedömning.
- Arbetsmiljöverkets nya föreskrifter om organisatorisk och social arbetsmiljö.
- Arbetsmiljöverkets översyn av föreskrifterna om arbetsanpassning och rehabilitering.
- Internt arbete hos arbetsgivarna

Region Skåne förordar att samtliga aktörer utvecklar möjligheterna till att samverka och samarbeta på ett tidigare stadie med aktiva insatser och förespråkar fortsatt fokus på ovanstående insatser. Ytterligare förändringar bidrar till sämre förutsättningar.

Avgiften bidrar inte till en ökad drivkraft för aktivare rehabilitering och omställning

Den demografiska utvecklingen, förändrat vårdbehov, kommande pensionsavgångarna och kompetensbrist inom ett antal olika områden utgör stora utmaningar avseende kompetensförsörjning och är en stark drivkraft. Vidare visar interna schablonberäkningar för Region Skåne, exklusive kostnader för till exempel produktionsbortfall och vikariekostnader, på en kostnad för sjukfrånvaron för helåret 2015 på 807 miljoner kronor.

Den borte tidsgränsningen för sjukpenning togs bort den 1 februari 2016. Med utgångspunkt i Försäkringskassans bedömning att borttagandet innebär en risk för ökad sjukfrånvaro med sjukpenning och rehabiliteringspenning² ser Region Skåne att arbetsgivare, även utan en särskild sjukförsäkringsavgift, kommer att få ökade kostnader och ett mer omfattande arbete med arbetslivsinriktad rehabilitering.

Region Skåne uppfattning är att det redan idag finns starka drivkrafter för att jobba med såväl verksamhets- och metodutveckling som med utveckling av det hälsofrämjande, förebyggande och rehabiliterande arbetet. Inom samtliga områden har Region Skåne framtagna handlingsplaner för att möta dagens och framtidens utmaningar.

Ytterligare kostnader och administrativa rutiner skapar merarbete och är inte värdeskapande utan snarare belastar kärnverksamheten och redan pågående arbete.

² Försäkringskassans remissyttrande 2015-06-26, Avskaffande av den borte tidsgränsen i sjukförsäkringen (Ds 2015:17)

Fribelopp 33 500 kronor

Ett fribelopp på 33 500 kronor per arbetsgivare skyddar små och medelstora företag. Arbetsmiljöverkets tidigare analyser pekar på att stora offentliga verksamheter har ett bättre systematiskt arbetsmiljöarbete och i större utsträckning har avtal med företagshälsovården jämfört med små och medelstora företag. Ett högkostnadsskydd borde vara lika för samtliga arbetsgivare oavsett storlek.

Skydd för utsatta grupper

Region Skåne tar ett stort samhällsansvar och arbetar aktivt med rekrytering av utsatta grupper som t ex personer med funktionshinder och arbetslösa ungdomar. Region Skåne delar uppfattningen att det är av vikt att skydda utsatta grupper. För att skyddet ska ha fullgod effekt är bedömningen att alla ska undantas – även de som får högriskskydd under pågående anställning.

Det finns också en risk att de nya reglerna gör vissa grupper mer utsatta på arbetsmarknaden jämfört med tidigare. Till exempel framgår i promemorian att sjukskrivningar med psykiatriska diagnoser ökar i antal och har en högre varaktighet jämfört med övriga diagnoser. Kvinnor mellan 30 och 40 år lyfts fram som den gruppen med störst andel sjukfall med psykiatriska diagnoser. Region Skånes uppfattning är att det finns en risk att kvinnor mellan 30 och 40 år kan uppfattas som en riskgrupp ur rekryteringshänseende. Det är inte önskvärt ur ett jämställdhetsperspektiv.

Övrigt

I det fall regeringsförslaget vinner laga kraft ser vi att en drivkraft för medarbetaren ska vara att deltidssjukskrivna undantas från kostnaden vilket, till skillnad från nuvarande förslag i sin helhet, skapar en positiv drivkraft för den arbetslivsinriktade rehabiliteringen.

Henrik Fritzon
Ordförande

Alf Jönsson
Regiondirektör